



Ein cyf/Our ref MA/JJ/1805/22

Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Pwyllgor Economi, Masnach a Materion Gwledig
Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol

31 Mai 2022

Annwyl Llyr,

Ysgrifennaf mewn ymateb i lythyr dyddiedig 10 Mai oddi wrth Gadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith o ran y gwaharddiadau plastigau untro a'r eithriad potensial o dan y Fframwaith drafft ar gyfer Adnoddau a Gwastraff (**gweler Atodiad A isod**).

Yn ystod 2020, ymgynghorodd Llywodraeth Cymru ar gynlluniau i gyflwyno rheoliadau i wahardd neu gyfyngu ar werthu yr eitemau plastig untro hyn, sy'n cael eu taflu'n aml, i'r defnyddiwr terfynol:

- cytleri (gan gynnwys cyllyll, ffyrc, llwyau, gweill bwyta a sporks)
- platiau (gan gynnwys powlenni, dysglau a hambyrddau)
- troellwyr diodydd
- gwellt yfed
- cynwysyddion bwyd a diod wedi'u gwneud o bolystyren wedi'i ehangu
- ffyn cotwm plastig
- ffyn balwnau, ac
- eitemau wedi'u gwneud o blastig oco-so-bioddiraddiadwy

Ailadroddodd ein Rhaglen Lywodraethu ein hymrwymiad i ddeddfu er mwyn diddymu defnyddio plastigau untro sy'n cael eu taflu'n aml. Mae'n ymrwymiad gennyf o hyd ddod â deddfwriaeth felly ymlaen yn gynnar yn y tymor Senedd hwn.

O ran cais Llywodraeth yr Alban am eithriad o dan y Broses Fframweithiau Cyffredin, o dan UKIMA, i gael eithriad mae'n ofynnol cael Offeryn Statudol, y mae'n rhaid cael ei osod gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd yn Senedd y DU. Rwyf bellach wedi derbyn llythyr oddi wrth Weinidog Prentice o Lywodraeth y DU i gael y cydsyniad ffurfiol oddi wrth Weinidogion Cymru (fel sy'n ofynnol dan UKIMA) a fwrriadaf ei roi.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Byddai unrhyw gydsyniad heb ragfarn o ran yr ymgyfreitha UKIMA parhaus. Ein safbwynt o hyd yw nad ydym yn ystyried bod gan UKIMA yr effaith ar gymhwysedd y Senedd y mae'n honni ei chael. Drwy gydsynio ag Offeryn Statudol eithriadau Llywodraeth y DU, nid ydym yn newid y safbwynt hwn. Tra bod yr ymgyfreitha ar y gweill, rwy'n ystyried bod angen cydweithio ac ymgysylltu â'r broses eithriadau.

Yn sgil yr adborth i'n hymgyngoriad, rwy hefyd yn cynnig cynnwys gwaharddiad ar werthu weips sy'n cynnwys plastig a bagiau siopa plastig untro yn y ddeddfwriaeth a gynllunnir. Mae fy swyddogion yn cynnal adolygiad tystiolaeth cyflym ar hyn o bryd ac maent yn ymgysylltu â rhanddeiliaid am gynnwys yr camau ychwanegol.

Rwyf wedi copïo'r llythyr hwn at y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad.

Yn gywir,



Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

ATODIAD A

1. A allwch roi syniad pryd y bydd y darpar Fframwaith ar gyfer Adnoddau a Gwastraff ar gael i graffu arno ac egluro'r rheswm dros yr oedi parhaus cyn ei gyhoeddi?

Ateb: Disgwylir y caiff y Fframwaith ar gyfer Adnoddau a Gwastraff ei gytuno arno ar lefel swyddogion yn ystod yr haf. Mae'n bwysig nodi, fodd bynnag, y bydd yn rhaid wrth gliriad Gweinidogol portffolio oddi wrth bob un o'r pedair Llywodraeth er mwyn cyhoeddi'r fframwaith i graffu arno.

2. Er ein bod yn cydnabod bod y cais am yr eithriad wedi deillio o Lywodraeth yr Alban, mae'n ymddangos y bydd Llywodraeth Cymru yn dibynnu ar yr eithriad i fwrw ymlaen â'i chynigion i wahardd plastigau untro. A allwch gadarnhau bod hyn yn wir?

Ateb: Fel yr amlinellaf yn fy llythyr uchod, ein safbwynt o hyd yw nad ydym yn ystyried bod gan UKIMA yr effaith ar gymhwysedd y Senedd y mae'n honni ei chael, a thrwy gydsynio ag Offeryn Statudol eithriadau Llywodraeth y DU, nid ydym yn newid y safbwynt hwn.

Fodd bynnag, tra bod yr ymglyfreitha ar y gweill, rwy'n ystyried bod angen cydweithio ac ymgysylltu â'r broses eithriadau o hyd.

3. Yn absenoldeb y Fframwaith Cyffredin ar gyfer Adnoddau a Gwastraff, a allwch amlinellu'r prosesau ar gyfer ystyried a chytuno ar yr eithriad?

Ateb: Gan god y Fframwaith yn weithredol ar lefel swyddogion, roedd y broses a ddilynwyd fel y gosodir yn y Broses Eithriadau UKIMA a rannwyd yn barod gyda'r Pwyllgorau.

Yn ei llythyr, mae'r Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd yn cyfeirio at siom Llywodraeth Cymru ynghylch "natur gul yr eithriad".

4. A allwch roi manylion am yr eithriad ac egluro ym mha ffordd y mae'n gulach nag yr oeddech chi a'ch gweinidog cyfatebol yn Llywodraeth yr Alban wedi gobeithio amdano?

Ateb: O dan amodau UKIMA, mae Llywodraeth y DU wedi penderfynu rhoi eithriad cul a gyfyngir i'r eitemau yn rheoliadau Llywodraeth yr Alban.

Mae'r siom, a rannaf gyda'r Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd, oherwydd, o dan y fframweithiau Cyffredin ac UKIMA, bydd unrhyw wyro polisi pellach yn y maes polisi hwn yn golygu dychwelyd at gychwyn y broses negodi eithriadau, gan ddwyn amser oddi ar ddatblygu'r polisiau eu hunain.

Fel yr amlinellais uchod, ein safbwynt yw nad ydym yn ystyried bod gan UKIMA yr effaith ar gymhwysedd y Senedd y mae'n honni ei chael. Eto i gyd, tra bod yr ymglyfreitha ar y gweill, rydym yn cydnabod bod angen cydweithio ac ymgysylltu â'r broses eithriadau.

Mae'r Broses ar gyfer ystyried eithriadau i Farchnad Fewnol y DU mewn meysydd Fframwaith Cyffredin yn nodi bod y pedair llywodraeth yn gallu defnyddio'r mecanwaith datrys anghydfodau o fewn y Fframwaith perthnasol os ydynt yn dymuno.

5. A allwch egluro a ddefnyddiwyd y mecanwaith datrys anghydfodau gyda'r nod o sicrhau eithriadau ehangach? Os na, pam felly?

Ateb: Gallaf gadarnhau y'i defnyddiwyd.

6. A allwch egluro a fydd "natur gul yr eithriad" yn effeithio ar gwmpas y gwaharddiad arfaethedig ar blastigau untro yng Nghymru, ac os felly, sut y bydd yn effeithio arno?

Ateb: Fel y nodwyd uchod, ein safbwynt o hyd yw nad ydym yn ystyried bod gan UKIMA yr effaith ar gymhwysedd y Senedd y mae'n honni ei chael. Gan hynny, ni fydd natur gul yr eithriad yn effeithio ar unrhyw waharddiad arfaethedig ar blastigau untro yng Nghymru.

O dan y Ddeddf, mae angen cymeradwyaeth dau Dŷ Senedd y DU ar gyfer diwygiadau i'r atodlenni sy'n cynnwys eithriadau. Yr Ysgrifennydd Gwladol sy'n gyfrifol am sicrhau bod rheoliadau drafft yn cael eu rhoi gerbron Senedd y DU. Cyn gwneud rheoliadau, rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol ofyn am gydsyniad y gweinyddiaethau datganoledig.

7. Pa drafodaethau ydych wedi'u cael gyda Llywodraeth y DU ynghylch amseriad rheoliadau drafft a fydd yn rhoi effaith i'r eithriad?

Ateb: Mae Llywodraeth yr Alban wedi gosod rheoliadau yn barod sy'n gwahardd rhestr o eitemau plastig untro a ddaw i rym ar 2 Mehefin 2022. Deallaf fod Llywodraeth y DU yn bwriadu gosod yr Offeryn Statudol mor agos i'r dyddiad hwnnw a bo modd.

8. A allwch gadarnhau y byddwch yn rhoi gwybod i'r Senedd pan gaiff y rheoliadau drafft eu gosod gerbron Senedd y DU?

Ateb: Gallaf, paratoaf Ddatganiad Ysgrifenedig.

9. A allwch gadarnhau y byddwch yn ceisio barn y Senedd cyn penderfynu a ddylid rhoi cydsyniad i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud y rheoliadau? Os felly, a allwch roi syniad pryd y mae hyn yn debygol o fod a pha broses rydych yn bwriadu ei dilyn?

Ateb: O ran cais Llywodraeth yr Alban am eithriad o dan y Broses Fframweithiau Cyffredin, o dan UKIMA, i gael eithriad mae'n ofynnol cael Offeryn Statudol, y mae'n rhaid cael ei osod gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd yn Senedd y DU. Rwyf bellach wedi derbyn llythyr oddi wrth Weinidog Prentice o Lywodraeth y DU i gael y cydsyniad ffurfiol oddi wrth Weinidogion Cymru (fel sy'n ofynnol dan UKIMA) a fwriadaf ei roi.

Rwyf wedi cynnwys Pwyllgorau Senedd eraill â buddiant posibl i'r cydsyniad hwn yn yr ymateb hwn.

Ym mis Medi 2021, gwnaethoch ddweud wrthym y byddai ymateb Llywodraeth Cymru i'r ymgynghoriad ar y gwaharddiad arfaethedig ar blastigau untro, gan gynnwys y camau nesaf, yn cael ei gyhoeddi ym mis Hydref 2021. Eto, ym mis Rhagfyr 2021, gwnaethoch ddweud y byddai'r ymateb yn cael ei gyhoeddi ym mis Ionawr 2022. Nid yw'r ymateb wedi'i gyhoeddi eto.

10. A allwch gadarnhau amseriad cyhoeddi'r ymateb ac egluro'r rheswm dros yr oedi parhaus?

Ateb: Dymunaf allu rhannu cynlluniau manwl ac amserlen ddangosol am sut rwy'n bwriadu bwrw ymlaen â'r polisi hwn yng ngoleuni ymatebion yr ymgynghoriad. Fe welwch yn fy ymatebion uchod pam nad oedd modd imi ei wneud hyd yn hyn.

Rhagwelaf gyhoeddi'r ymatebion dros yr haf.